

Van szerepe az MPV értéknek a coeliakia diagnosztikájában és a követésben?

Dr. Szirmay Balázs¹, Dr. Jakabfi-Csepregi Rita Klaudia¹, Dr. Peresztegi Míra Zsófia², Holczér Miklós³, Vereczkei Zsófia², Dr. Farkas Nelli², Dr. Lemes Klára⁴, Dr. Máth Beáta⁵, Dr. Papp Veronika⁵, Dr. Bajor Judit⁶

¹Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Laboratóriumi Medicina Intézet, Pécs

²Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Transzlációs Medicina Intézet, Pécs

³Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Pécs

⁴Szegedi Tudományegyetem, Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ, Belgyógyászati Klinika, Gasztroenterológiai Centrum, Szeged

⁵Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika, Budapest

⁶Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, I.sz. Belgyógyászati Klinika, Gasztroenterológiai Tanszék, Pécs

Bevezetés: A coeliakiás betegek követése során alapvető fontosságú az immunológiai aktivitás és a gluténmentes diéta betartásának megítélése, melyben kiemelt szerepet játszanak a laboratóriumi vizsgálatok. Ennek standard módszere a coeliakia specifikus antitestek vizsgálata, egyéb labormarkerek korlátozott diagnosztikus értékkel rendelkeznek. Néhány korábbi tanulmány felvetette, hogy az átlagos trombocita térfogat (MPV) – mint a vérkép vizsgálat egyik paramétere – egy könnyen elérhető, olcsó biomarker lehet coeliakiában. Összefüggést írtak le az MPV értékek és a betegség súlyossága, valamint a diétahűség között, a rendelkezésre álló adatok azonban szűkösek.

Célkitűzések: Célunk volt egy multicentrikus vizsgálatban megvizsgálni, hogy az MPV, mint lehetséges biomarker jelzi-e a coeliakia aktivitását és a diétahűséget.

Módszerek: Prospektív ARCTIC tanulmányunk részeként egy beágyazott, keresztmetszeti, multicentrikus vizsgálatot végeztünk három egyetemi klinikán (Pécsi Tudományegyetem, Semmelweis Egyetem, Szegedi Tudományegyetem). Három populációt hasonlítottunk össze: újonnan diagnosztizált coeliakiás betegeket, gluténmentes diétán lévő, kezelt coeliakiás betegeket és egészséges kontroll egyéneket. A kezelt coeliakiás betegek gluténmentes diétahűségét 1) étrendi interjúval, 2) önbevallással, 3) kérdőíves tünetsúlyosság-felméréssel, 4) coeliakia-specifikus antitestekkel és 5) vizelet glutén immunogén peptidek (GIP) vizsgálatával határoztuk meg. A vérkép mérések Sysmex XN sorozatú hematológiai analizátorral történtek. Leíró statisztikai és egyváltozós összehasonlító elemzéseket végeztünk. A csoport-összehasonlításokat Kruskal-Wallis rangösszeg-tesztel, Wilcoxon-tesztel és Pearson-féle khi-négyzet tesztel végeztük.

		Min. 1 éve GFD tartó CD n=269	Új CD n=64	Kontroll n=83	p-érték
Nem fő (%)	nő	217 (81%)	55 (86%)	66 (80%)	0.564
	férfi	52 (19%)	9 (14%)	17 (20%)	
Életkor átlag (±SD)		37 (13)	37 (13)	33 (11)	0.174

Eredmények: Összesen 416 alany (78 férfi, 338 nő) vett részt a vizsgálatban, köztük 64 újonnan diagnosztizált, 269 kezelt coeliakiás beteg és 83 egészséges kontrollszemély. A medián MPV-értékek nem különböztek szignifikánsan a csoportok között (kezelt coeliakiás betegek: 10,34 fL, újonnan diagnosztizált coeliakiás betegek: 10,10 fL, kontroll: 10,30 fL, p=0,273). Az újonnan diagnosztizált coeliakiás betegeknél az antitest titer és a tünetek súlyossága nem befolyásolta az MPV-értékeket (p=0,930 és p=0,478). A kezelt coeliakiás betegeknél sem a dietetikus által értékelt, sem az önbevalláson alapuló diétahűség (p=0,425 és 0,601), sem a vizelet GIP, a szerológia vagy a tünetek súlyossága nem mutatott összefüggést az MPV-értékekkel (p=0,87, 0,881 és 0,653).

	Min. 1 éve GFD tartó CD n=269	Új CD n=64	Kontroll n=83	p-érték
Fehérvérsajt (G/L) átlag (±SD)	6.41 (±1.72)	6.85 (±1.93)	6.41 (±1.79)	0.204
Vörösvérsajt (T/L) átlag (±SD)	4.68 (±0.49)	4.65 (±0.41)	4.65 (±0.40)	0.978
Hemoglobin (g/L) átlag (±SD)	138 (±14)	129 (±17)	136 (±12)	0.002*
Hematokrit (%) átlag (±SD)	23 (±20)	22 (±19)	23 (±19)	0.513
MCV (fL) átlag (±SD)	86.1 (±4.4)	83.7 (±7.1)	86.0 (±4.0)	0.038*
MCH (pg) átlag (±SD)	29.53 (±1.74)	27.86 (±3.21)	29.41 (±1.57)	<0.001*
MCHC (g/L) átlag (±SD)	343 (±12)	332 (±15)	342 (±11)	<0.001*
RDW (%) átlag (±SD)	12.94 (±1.14)	14.93 (±3.73)	12.75 (±0.84)	<0.001*
Thrombocyt (G/L) átlag (±SD)	277 (±60)	333 (±98)	286 (±61)	<0.001*
MPV (fL) átlag (±SD)	10.34 (±0.82)	10.25 (±0.89)	10.19 (±0.77)	0.273

Következtetés: Tanulmányunk nem támasztja alá az MPV szerepét a coeliakia diagnosztikájában és a nyomonkövetésben. Egyéb vérkép paraméterek azonban hasznosak lehetnek a betegek felismerésében és a gondozás során az aktivitás felmérésében.